

Szakmai beszámoló

Az „Ave spes nostra - a váradi díszkódextől a Zalka-antifonáléig” c. kiállítás március 11-én nyílt meg és augusztus 15-ig lesz látogatható. A kiállításához a következő intézményektől kölcsönöztünk kódextörödékeket Debreceni Református Kollégium Nagykönyvtára Esztergomi Főszékesegyházi Könyvtár Győri Egyházmegyei Levéltár Dr. Kovács Pál Könyvtár és Közösségi Tér Magyar Nemzeti Levéltár Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára Országos Széchényi Könyvtár Pozsonyi Állami Levéltár Modori Fióklevéltára Rómer Flóris Művészeti és Történeti Múzeum Somogyi Károly Városi és Megyei Könyvtár Szent Mór Bencés Perjelség Könyvtára

Kiállítás tematikája

A Váradi, vagy más néven a Zalka-antifonálé a középkori magyar könyves művelődés egyik legfontosabb, reprezentatív emléke. A Filipec János püspök által, a váradi székesegyház részére megrendelt díszkódex-sorozat fennmaradt két fél óriáskötetét éppen 150 éve kötötték egybe Győrött. A kötés és a bronzdíszítés megrendelője a tudós egyháztörténész püspök Zalka János volt. Ezért, a megújult díszkódex, amely a 19. század utolsó negyedében a bécsi világ- és a budapesti millenniumi kiállítás kiemelt műtárgya volt, ma Zalka-antifonálé néven is ismert a nagyközönség között. A Győrben őrzött két antifonálé-kódex hiányzó pergamen lapjait a 16-17. században hivatalos iratok és könyvek kötésére használták fel. A kutatók mára 63 töredéket tudtak azonosítani különböző dokumentumokon, amelyek többségét lefejtették az őrzőkönyvükről. Ezek mindegyike megtekinthető a kiállításon eredeti vagy digitális formában.

Kiállítási cél megvalósulása

A középkori Magyarországon használt 50 000 kódexből mára alig másfél ezer maradt meg. Éppen ezért a kódextörödékek segítenek rekonstruálni könyves művelődésünk első ötszáz évét. A Győri Egyházmegye a Zalka-antifonálé, a hozzátartozó, valamint egyéb dokumentumokról lefejtett fragmentumainak egybegyűjtésével és bemutatásával hozzájárult könyves kultúránk minél alaposabb megismeréséhez.

Kiállítás hasznosulása

A kiállítást 1405 fizető látogató tekintette meg, amellyel elértük a költségvetésben tervezett jegybevétel összegét. Szakmai, közművelődési és kulturális napokon, rendezvényeken több száz érdeklődő nézte meg ingyenesen a tárlatot.

A kiállításról beszámolt a helyi és az országos média, illetve a Győri Egyházmegye honlapja is:

<https://www.magyarkurir.hu/kultura/ave-spes-nostra-varadi-zalka-antifonalet-bemutato-kiallitas-nyilt-gyorben>

<https://www.kisalfold.hu/helyi-kultura/2022/03/a-gyori-kiallitas-aktualitasat-az-adja-hogy-a-diszkodex-ket-fel-oriaskotetet-eppen-150-eve-kotottek-egybe-a-varosban>

<https://gyor.egyhazmegye.hu/#/hir/ave-spes-nostra-a-varadi-zalkaantifonalet-bemutato-ki-allitas-nyilt-a-kaptalandombon>

Digitális és online tartalmak

A kiállításához készült digitális tartalmak kizárólag a kiállításon tekinthetők meg érintőképernyős monitorokon és kivetítőkön, online tartalmak nem készültek.